І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 80. JERSEY CITY and NEW YORK, ЧЕТВЕР, 4-го ТРАВНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, THURSDAY, MAY 4, 1967 No. 80. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Середа, 3-го травня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗВЕРНУВСЯ ДО КОНГРЕСУ з проєктом призначити 150 мільйонів дол. на допомогу тим, які є без праці, бо не мають потрібного вишколу. З цих фондів мали б скористати ті молоді американці які передчасно залишили шкільне навчання і внаслідок цього не мають жадного фахового вишколу. З цих фондів мали б перешколити тих старших громадян, які є без праці, бо мають перестарілий фах, в якому тепер не можуть знайти праці. Те саме відноситься і до робітників без праці з національних меншин та до тих, що нездібні до праці в теперішньому фаху. Президент заявив, що не можна не допомогти людям, щоб вони „стояли на своїх власних ногах та мали відповідну працю, яку вони мають виконувати".

ГУБЕРНАТОР РОМНІ ПЕРЕСТЕРІГАЄ південні стейти, щоб не підтримували плянів колишнього алабамського губернатора Джорджа С. Воллеса, який плянує організувати перед виборами в 1968-му році третю партію, яка мала б охороняти права стейтів проти Федерального Уряду та не допускати до здійснення закону про охорону громадянських прав. Ромні заявив, що не можна заперечувати неграм рівних громадянських прав, які надав їм Творець світу, і не можна підтримувати расові обмеження, покликуючися на оборону прав окремих стейтів. Ромні є одним із тих, які претендують на номінацію на кандидата на президента від Республіканської партії. Воллес, організуючи третю партію, може нашкодити республіканцям, — твердив Ромні.

СЕНАТОР ДЖЕВІТС ЗАКЛИКАЄ КАНАДУ вступити до Організації Американських Держав. Нюйоркський сенатор республіканець, промовляючи під час Канадійського Дня в Нюйоркському університеті, сказав, що „Канада не відограє своєї ролі в Західній Півкулі", яку вона повинна б відограти. Джевітс брав участь в панелі на тему „Проблеми закордонної політики у канадійсько-американських взаєминах". Нюйоркський сенатор підкреслив, що Канада має ближчі економічні й торговельні зв'язки з країнами Латинської Америки, і тому вона повинна брати активну участь в праці Організації Американських Держав. Джевітсові відповів генеральний директор Канадійського Інституту Міжнародних Справ Джан Голмс, який сказав, що Канада — це мала країна, яка не може робити того, що виконують ЗДА.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ ЛУІЗІЯНИ Расселл Лонг, який є помічником провідника демократичної більшости в Сенаті, заявив, що він почав організувати сенаторів, які голосували б проти „цензури" сенатора демократа з Коннектикату Томаса Дж. Дадда, як це запропонувала однозгідно Сенатська Комісія в справах етичної поведінки. Сенатор Лонг заявив, що не він один буде голосувати проти покарання сенатора Дадда, коли Сенат буде вирішувати цю справу, мабуть, в найближчому тижні. Сенатська Комісія схвалила „цензуру" для сенатора Дадда в четвер 27-го квітня. Рішення Комісії має затвердити повний Сенат.

ЦІНИ НА ФАРМЕРСЬКІ ПРОДУКТИ зменшилися на 9.5 відсотка впродовж останніх вісьмох місяців, як значить ці. Від 15-го серпня 1966 до 15-го квітня 1967, в квітні ц.р. ціни на ці продукти зменшилися на 1.5 відсотка. Причина зменшення фармерських прибутків в тому, що подешевшали яйця, свині і молоко в гуртівному продажу в місяці від половини березня до половини квітня. При цьому видатки фармерів збільшилися, бо подорожчали ті товари, що їх вони купують, на 0.3 відсотка. Ціни ці є на 2 відсотки більші, як рік тому.

У СВІТІ

ЗАХІДНЯ ПРЕСА ОЦІНЮЄ 1-ТРАВНЕВУ ПРОМОВУ маршала Андрея Гречка у Москві, як „лагідну" у порівнанні з лайками, що їх щорічно виголошував на адресу ЗДА маршал Родіон Малиновський. Підкреслюють, що ціла промова Гречка взагалі тривала тільки 10 хвилин, а атака проти Пейпінґу була гостріша, як проти Вашинґтону. Тому два комуно-китайські дипломати покинули свої місця на ступениці на Червоному майдані і відмаршували широкою вулицею-коридором, обабіч якого стояли маси народу.

СВІТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'Я У ЖЕНЕВІ, ЯК АВТОНОМНА АГЕНЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ, СТВЕРДИЛА у висліді статистичних даних з усіх країн світу, що серце є „вбивником число 1" у високорозвинених країнах, зате інфекції і заразливі недуги є найперщою причиною смерти в хліборобських низько-розвинених країнах. У країнах із найбільшим скупченням населення у містах другою, після серцевого удару, найчастішою причиною смерти є пістряк (рак), а третьому місці стоїть мозковий удар, на четвертому — автомобільні випадки. Зате люди у віці від 1 - 45 років у високорозвинених країнах у 45% гинуть в нещасливих випадках — автомобільних, у пожежах, та серед купелі.

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ОБОРОНИ ДЕНІС ГІЛІ ЗАПОВІВ, що Британія приспішить відкликування своїх військ з Далекого Сходу, при чому за причину подав основні зміни в Індонезії, внаслідок яких Індонезія перестала загрожувати Малайзії і Сінґапурові. Гілі не подав докладного числа вояків, які будуть відкликані, але в квітні наступного року буде їх на 20.000 менше, як у році 1966. Тепер є там круглo 50.000 вояків, крім їхніх родин. ЗДА і консервативна опозиція у Британії є проти відвороту Британії з Середнього і Далекого Сходу, але ліві соціялісти і грошові причини промовляють за зменшення видатків на військові цілі — в краю і за кордоном.

МАО ТСЕ-ТУН' ЇХАВ У МОТОРКАДІ разом із своїми звеличниками вулицями Пейпінґу в дні 1-го травня ц. р. Разом з ним їхав в одному джипі міністер військових справ Лін Пао. Дружина Мао Тсе-тунга активна провідниця „червоноармійців," кол. акторка Чіянґ Чінґ, їхала іншим автом. Чи у тій моторкаді знаходився також президент Червоного Китаю Лію Шао-чі, проти якого прихильники Мао Тсе-тунга ведуть завзяту кампанію, британська агенція Ройтера ані японські кореспонденти не подали.

У ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІЙ ГРЕЦІЇ СТАВСЯ ЗЕМЛЕТРУС. Згинуло 8 осіб і 36 було ранених, при чому найбільш потерпіли 10 сіл. Загалом в повіті Арта провалилось 1.554 будинки. З Атен вислано літаками 1.200 шатер. На місце катастрофи відлетів гелікоптером міністер здоров'я, щоб на місці керувати ратунковою акцією.

ЗДА відкличуть з Европи 35.000 війська

Вашингтон. — Офіційно оприлюднено, що Америка, за порозумінням з Західною Німеччиною та Британією і згодою від т. зв. Пляную[...] оборонної Комісії НАТО, відкличе з Західньої Німеччини дві бригади піхоти по 10.000 кожна, 8.000 допоміжних війська та 7.000 летунського персоналу до обслуги 4-ох ескадриль бомбардувальників, — разом 35.000 війська. Це перше таке поважне зменшення американських військ в Европі від часу, коли в 1951 році ЗДА віддали до диспозиції Атлантійському Союзові (НАТО) шість дивізій, стаціонувавши їх в Західній Німеччині, із запільними та постачальними базами у Франції. Всі ті бази перенесені вже, на домагання президента де Голля, до Бельгії, Голяндії, Західньої Німеччини, Еспанії й Італії. Британія відкличе одну з своїх 9-ох бригад, стаціонованих в Надрайні. Відкликані війська будуть надалі рахуватися формально за НАТО, себто в кожній хвилині, у випадку потреби, повернуться до теперішніх своїх західньо-німецьких баз. В минулому році „випозичено" з американських військ у Західній Німеччині 15.000 військових спеціялістів, потрібних для В'єтнамської війни. Після відкликання тих американських і британських військових частин, у Західній Німеччині залишиться круглo 700.000 війська, включно з 440.000-ною західньо-німецькою армією. 14 членських держав НАТО, без Франції, мають разом коло 2.500.000 війська. Совєти мають у Східній Німеччині 26 змоторизованих дивізій, які разом із сателітськими арміями становлять збройну силу на 1.300.000 вояків — не рахуючи збройних сил на території СССР.

Палата проти поклпкування до військової служби за допомогою жеребка

Вашингтон. — В Палатній Комісії Військових Справ зізнавав асистент секретаря оборони Томас Д. Морріс, який обороняв урядовий проєкт, щоб до військової служби покликувати рекрутів за допомогою жеребка. На думку Уряду такий спосіб був би справедливий, і виключена була б тоді всяка протекція, яка є можлива тепер, коли із великого числа здібних до військової служби треба вибирати тільки незначне число. Президент Джансон має право змінити спосіб покликування до військової служби. Ті він повідомив, що від 1-го січня 1969-го року жеребок буде рішати, хто має відбувати військову повинність. Конгресмен демократ із Луїзіяни Едвард Геберт виступив проти урядового проєкту, називаючи його „невідповідальною рулеткою". Також і голова цієї Сенатської Комісії конгресмен демократ із Савт Каролайни Мендел Ріверс противиться урядовому проєктові. Конгресмени плянують змінити закон в тому напрямі, що Президент не мав права вирішувати, яким способом мають покликувати до війська.

Сенат втретє відкинув проєкт про „виборчий податок"

Вашингтон. — 2-го травня Сенат вже втретє голосував в справі так званого „виборчого податку" і більшістю 52-ох до 46-ох голосів відкинув цей проєкт, який форсує його актор сенатор демократ із Луїзіяни Рассел Б. Лонг. Цей сенатор ще не зрезиґнував із свого проєкту, який підтримує і Уряд президента Джансона. Сенатор Лонг старається прихилити до свого проєкту ще кількох сенаторів. Він приєднує цей проєкт до інших програм як додаток, але досі йому не вдалося здобути для нього потрібної більшости. Палата Репрезентантів його вже схвалила. Згідно з цим проєктом кожний платник податків міг би зазначити на своєму податковому звіті, що він погоджується заплатити на один долар більше федерального податку, і цей долар ішов би на виборчу кампанію кандидатів на президента. Зібрану суму розділено б між двох кандидатів — демократичного і республіканського вже в 1968-му році. Уряд думає, що цей виборчий податок унезалежнив би кандидатів на президента від багатих бизнесменів, які більші суми жертвують на виборчу кампанію кандидатів на президента і пізніше вимагають різних концесій від вибраного президента.

Календарні суперечності між українцями католиками в Шикаґо мали відгомін у пресі і телевізії

Шикаґо. — З нагоди цьогорічних Великодніх Свят за старим (Юліянським) календарем упродовж минулого четверга, п'ятниці, суботи і неділі, яка за цим календарем була Великоднем, прийшло до нового виявлення відомих уже суперечностей в парафії св. о. Миколая в Шикаґо, при чому цьогорічні суперечності мали вже свій відгомін у місцевій американській пресі і радіо. Велика парафія св. о. Миколая кілька років тому перейшла на святкування за новим (Григоріянським) календарем, але з цією зміною погодилася одна частина парафіян, а друга частина з нею не погодужується і тепер домагалася великодніх відправ за старим стилем. На цьому тлі й прийшло до демонстрацій вже в Великий Четвер ввечорі і в дальші дні. Парафіяни, які придержуються старого календаря, виставили в п'ятницю Плащеницю, а на Великдень за старим календарем відбули з нею обхід довкола церкви, й опісля спровадження з Канади українського католицького священик-емерит посвятив паски на вулиці біля церкви, не мавши юрисдикції на відправу в цій церкві.

У Ню Йорку відкрито виставку книжки і преси

Ню Йорк. — У великій залі Українського Народного Дому відкрито тут 2-го травня ц.р., з нагоди закінчення Франкового року, виставку української книжки і преси, з участю 25-ох наших Видавництв. Після короткого слова голови Виставкової Комісії Ярослава Пастушенка, стрічку виставки перерізав голова Комітету Об'єднаних Організацій м. Ню Йорку мґр. Роман Гуглевич. Від УВАН промовляв проф. Дам'ян Горняткевич, а від Франкової Комісії адв. Іван Фліс. Заля багато удекорована 110 образами 32-ох сучасних українських образотворчих мистців. Виставка триватиме до 15-го ц.м. і вона відкрита щоденно від 5-9 вечором та по суботах від 1 по пол. до 9 вечора.

ЗЕМЛЕТРУС У ГРЕЦІЇ

Північну частину Греції навістив землетрус, що наніс багато шкоди, залишаючи без даху над головою тисячі осіб. На фото: грецький священик виносить святий образ із пошкодженої землетрусом церкви.

В одному дні знищено 11 совєтських МІГ-ів у В'єтнамі

Сайгон. — Американське летунство знищило в одному дні 2-го травня ц. р. 11 совєтських джетів - бомбардувальників типу МІГ, при чому 3 збито у сутичках в повітрі, а 8 на землі, при бомбардуванні двох летовищ в Північному В'єтнамі. Водночас здобуто після важких триденних боїв гірський шпиль 881. Інший шпиль 861 американські морські піхотинці здобули в суботу минулого тижня. В обох тих битвах американці втратили коло 20 вбитих і десятки ранених, завдавши ворогові, що був під обстрілом летунських бомб і корабельних далекосяжних гармат, ще куди більших втрат. Здобуття тих сильно уфортифікованих позицій перекреслило комуністичний стратегічний плян — повести наступ від сторони здемілітаризованої прикордонної смуги, щоб захопити найдальше на північ висунену американську базу, містечко Кесань, яке дістає постачання головно летунським шляхом. — До Сайгону вже вернувся головний командант американських військ у В'єтнамі ген. Вільям Вестморленд. За гантними твердженнями, він вимагав від президента Л. Б. Джансона збільшення американських військ у В'єтнамі, які тепер нараховують 440.000 вояків, до 550.000 в половині наступного року, при чому до кінця цього року мали б прибути тут к. 50.000 війська. Президент Джансон буцім-то не вирішив ще цієї справи, що її підтримують голови штабів.

Британія старається за членство в Спільному Господарському Ринку

Лондон. — Британський прем'єр Гарольд Вілсон повідомив офіційно в палаті громад, що його уряд вирішив зголосити формальне прохання в справі прийняття Британії до Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку). П'ять членських держав тієї великої західньо-европейської економічної організації — Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голяндія і Люксембурґ — ставляться прихильно, зате французький президент Шарль де Голль, який у 1963 році своїм „вето" загородив дорогу Британії до тієї континентальної західньо-европейської економічної організації, буцім-то далі ставиться неприхильно до цієї справи. Міністри закордонних справ 6-ох країн Спільного Господарського Ринку повідомлені вже про рішення Британії. Вона хоче якнайшвидшої відповіді, але, — за вістками преси — Франція де Голля буде саме відтягати рішення. В самій Британії є поділені голоси щодо доцільности такого рішення уряду: противляться головно всі ліві елементи, включно з лівицею в Урядовій Партії Праці.

Створено Раду Українських Євангельських Церков у Канаді

Торонто. — У приміщенні Української Пресвітеріянської Церкви дня 22-го квітня відбувся з'їзд пасторів і представників українських євангельських домінацій, на якому створено Раду Українських Євангельських Церков у Канаді. До Управи Ради ввійшли: пастор М. Фесенко, голова, Ф. Луцик, місто - голова, пастор В. Давидюк, місто - голова, пастор В. Кучер, секретар, пастор Г. Деркач, скарбник, пастор М. Деркач, пастор д-р К. Костів, пастор З. Речун-Панько, пастор І. Яцентий, пастор І. Кубрин, Т. Камінецький, С. Пінчук і Д. Миколайчик — члени.

Як повідомлено в „Бюлетені" Української Євангельської Церкви ч. 9, вибрана Управа „репрезентує українські баптистське, пресвітеріянське і п'ятидесятницьке братство цілої Канади. В Канаді тепер нараховується 120.000 українських євангеликів. На з'їзді ухвалено організувати масовий протест проти переслідування віруючих в УССР і винесено резолюцію про обов'язкове вживання української мови в Канаді, нарівні з французькою та іншими мовами.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

1.000 ДОЛЯРІВ НА ШЕВЧЕНКІВСЬКУ ФУНДАЦІЮ

Едмонтон. — Лише одна родина з Едмонтону, п-во матвін-Михайло і Стефанія Кардибан, подарували на фонд культурної Шевченківської Фундації в Канаді 1.000 долярів. П-во Кардибан належать до катедральної парафії св. Йосафата, є зразковими, працьовитими і національно - свідомими громадянами. Українці м. Едмонтону мали б скласти на одномільйонову Шевченківську Фундацію, призначену сприянню розвитку української культури в Канаді, 150.000 долярів.

ВЛАДИКА НІЛ БЛАГОСЛОВИВ ВЕЛИКУ АВДИТОРІЮ ПАРАФІЇ СВ. ВАСИЛІЯ В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Як повідомив тижневик „Українські Вісті" з 20 квітня, Владика Ніл благословив нову авдиторію на 900 сидячих місць, а крім того — меншу, в тім же домі, на 200 місць. Парафія св. Василія будує ще два нові будинки, які разом коштуватимуть до 2 млн. дол. Церемонія благословення нової авдиторії відбулась у присутності близько однієї тисячі вірних.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДЗНАЧЕНО 25-ЛІТТЯ ПОХІДНИХ ГРУП

Філядельфія. — З участю голови проводу Українських Націоналістів, ПУН, Олега Штуля-Ждановича з Парижу тут відбулася в готелі „Шератон" зустріч, організована 12-м Відділом ОДВУ на відзначення 25-ліття Похідних Груп ОУН/м на східніх землі України. Головним промовцем був Олег Штуль-Жданович, декілька учасників поділились своїми спогадами. На зустрічі було до 100 осіб із Філядельфії, Балтимору, Честеру і сусідніх міст.

ПРОФ. Я. Б. РУДНИЦЬКИЙ ОДЕРЖАВ ГОНОРАР

Оттава. — Канадійська пресова агенція інформує, що 11 членів Королівської комісії в справах двомовности і двокультурности одержали за три роки і дев'ять місяців гонорарів на суму $410,950 та звільнених від оподаткування видатків на подорожі й прожиток на загальну суму $107,262, про що поінформував парлямент державний секретар. Між цими одинадцяти членами Королівської Комісії є відомий український науковець, професор Манітобського університету та президент УВАН, д-р Ярослав Рудницький, який одержав $31,800 титулом гонорару та $15,099 на звільнені від оподаткування видатки.

ПРОФ. МИКОЛА БОГАТЮК ВИСТУПИВ НА ЕКОНОМІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Боффало, Н. Й. — У суботу 29 квітня тут виступив у Стейтовому університеті експерт-економіст проф. Микола Богатюк з доповіддю „Совєтська економіка — за 50 років". Доповідь була прочитана на конференції Католицької Економічної Асоціяції Нюйоркського стейту.

„ЛИМАН" І „ВЕРХОВИНА" ВИСТУПЛЯТЬ В НЮ ЙОРКУ

„Лиман", український танцювальний ансамбль осередку СУМА з Пассейку під керівництвом Романа Стеткевича і жіночий квартет „Верховина" з Торонта під керівництвом Олени Глібович виступлять в наступну неділю, 7-го травня в залі Фешен Інституту в Ню Йорку. Ця імпреза під назвою „Вечір Українського Народного Танку і Пісні" почнеться о год. 7.30 вечором. Танцюристи „Лиману", які здобули собі славу у численних виступах на сценах і на телевізії, виступлять теж 10-го травня на стадіоні ім. Дж. Ф. Кеннеді в Гаррісоні, Н. Дж. в перерві міжнародних футбольних змагань Збірної Українців із „Данді", що їх спонзорує УНСоюз. Квартет „Верховина" відомий теж зі своїх численних виступів та грамофонних платівок.

ІНЖЕНЕРИ І ЛІКАРІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВЛАШТОВУЮТЬ НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Товариства Українських Інженерів і Лікарів, Відділи у Філядельфії, влаштовують в суботу, 6-го травня, о год. 1.30 по пол. в Пластовім Домі, на розі вулиць 10-ої і Данкенон, Наукову Конференцію, присвячену студіям радіяції. В програмі чотири доповіді: „Взаємодія радіоактивних випромінювань з матерією" проф. д-ра Олекси Біланюка; „Біосинтеза ядерної кислоти в клітинах листя" проф. д-ра Романа Максимовича; „Примінення радіяції в медицині" д-ра Василя Саляка і „Застосування розчинених електронів у хемічних дослідах" проф. д-ра Антона Шутки.

ПАЛОМНИЦТВО ДО РИМУ ТА СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

З нагоди 75-річчя народин і 50-річчя священослужения Його Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа, Український Християнський Рух у ЗДА організує паломництво до Риму та Святої Землі. У час від 1-го жовтня до 21-го жовтня паломники зможуть відвідати Рим (три дні побуту), країни Близького Сходу, а найважніше Святу Землю. Кошти подорожі літаком - джетом за всі 21 днів невеликі: всього 440 долярів. Бажаючі скористати з цієї нагоди і брати участь у заплянованому паломництві, повинні писати по докладні інформації до мужа довір'я УХР-у в ЗДА, Василя Качмаря, на адресу: В. Качмар, 693 Со. 20-та вулиця, Нюарк, Н. Дж., 07103, найпізніше до 30-го травня ц. р.

У ДІТРОЙТІ — ПРО „НОВЕ В МИСТЕЦТВІ"

Дітройт. — З рамени Культурно - Громадського Клюбу тут відбудеться в п'ятницю 5-го травня, вечір з трьома доповідями на тему: „Нове в мистецтві". Доповідачі будуть: д-р В. Витвицький про музику, мистець Е. Козак про малярство і поет Б. Нижанківський про поезію. Доповіді мають бути ілюстровані музичними і образовими прикладами, а поезію рецитуватиме відома акторка Бранка Кривуцька. Це одна з ширших імпрез Клюбу, які відбуваються в залі Осередку при вул. Карпентер, бо ще ці п'ятниці відбуваються у приміщенні Клюбу т. зв. „розмови" на різні, мистецькі та громадські, теми.

УКРАЇНЕЦЬ ІВАН-ДЖОН ФРИЦ — КАПІТАНОМ ПОЛІЦІЇ

Джерзі Сиґі, Н. Дж. — Посадник міста Томас Вілен на короткій церемонії в місцькому правлінні повідомив, що дотеперішнього інспектора поліції в цивільних справах, Івана-Джона Фрица, промовано на капітана поліції. Це вперше у цьому місті українець здобув таку високу ранґу на поліційній службі. Іван-Джон Фриц закінчив Нюйоркський Місьський колеґ, два роки вчився в Поліційній Академії, а потім у спеціяльному Інституті поліційного знання. В цивільному житті він належить до української католицької церкви св. Петра і Павла та до Українського Демократичного Клюбу округи Гудзон. Обоє з дружиною є членами 171-го Відділу УНСоюзу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Право на критику чи нельояльність

У зв'язку з публічними виступами минулого тижня головного команданта військ ЗДА у Південному В'єтнамі, генерала Вілляма Вестморленда, деякі критики політики президента Джансона у В'єтнамі — особливо сенатор Марк Гатфілд з Орегону, — обурилися, що Президент нібито намагається створити таку атмосферу, в якій усіх його опонентів можна б таврувати, як осіб, нельояльних супроти Уряду й держави. Але амбасадор ЗДА в Об'єднаних Націях Артур Голдберг рішуче заперечив таку ніби тенденцію керівних державних кол в ЗДА, заявивши, що „порівнювати непогоджування з нельояльністю було б поганим ділом в Америці, бо відроджувало б меккартизм", та й сам президент Джансон признав 1-го травня право всіх громадян на свобідний вислів своїх поглядів.

Відомий колюмніст Дейвід Лоренс підходить до цієї проблеми трохи інакше: коли, мовляв, Президент признає право своїм критикам не погоджуватися з ним, то він має таке саме право не погоджуватися з своїми критиками і старатися переконати їх гідними способами, що вони не мають рації. Коли довголітній амбасадор у Південному В'єтнамі Генрі Кебот Ладж і генерал Віллям Вестморленд стверджують одностайно, що комуністи у Північному В'єтнамі черпають свою віру в перемогу з голосів американських опонентів політики Уряду ЗДА, і коли, зокрема, названий генерал подав переконливі докази, що у В'єтнамі не було й нема „громадянської війни", а була і є мілітарна агресія збоку Північного В'єтнаму, то є добрим правом Уряду впливати на громадсько - політичну думку в ЗДА.

Було б дійсно грубою демагогією закидати тим американським сенаторам й іншим поважним діячам, які критикують активну участь Америки у в'єтнамському конфлікті, — брак патріотизму, нельояльність чи майже й зраду інтересів рідної країни. Джерелом їхньої критики є такий самий добрий патріотизм, як патріотизм критикованих керівників країни. А втім, ці критики мимохіть опинились у тому самому річищі, в якому пливуть і провідник „чорної сили" Стоклі Кармайкел, і різні створені комуністами спеціяльні організації, і бітніки, що палять свої рекрутські карти, і ті, які недавно на демонстрації в Сентрал Парку в Ню Йорку спалили американський державний прапор. Сенатори, професори, пастори, які опинились на одному списку з такими нельояльними людьми й організаціями — морально й політично обтяжені цим мимовільним „спільним фронтом".

Слова і діла

Прогриміли по Красній площі в Москві святкові, першотравневі танки і самохідні ракети, пролунали промови, під час яких Косиґіна повідомлено про смерть його дружини, делеґація комуністичного Китаю демонстративно покинула місце святкувань, москвичі та закордонні делеґації не побачили жадного зразка нової совєтської зброї. Злагідненню бойового тону сприяла і досить поміркована, коротка промова нового маршала збройних сил СССР Гречка, в якій він лише між іншим згадав про „американський імперіялізм".

Але за три дні перед першотравневою парадою опубліковано заяву европейських комуністичних і т. зв. „робітничих" партій, учасників партійної конференції в Чехо - Словаччині. В тій заяві є також багато примирливих пропозицій, заклики до контактів, до співпраці, особливо ж економічної і культурної, до співіснування ... У тій заяві є звернення навіть до католицьких і протестантських Церков та до „буржуазних груп, які виявляють реалістичний підхід до сучасної дійсности".

Однак, у тій же заяві компартій Европи, на чолі з комуністичною партією Совєтського Союзу висунено такі напрямні та завдання, що насправді перекреслюють „мирні наміри" і виявляють політичні задуми її авторів. Так, наприклад, там закликається „визнати дві німецькі держави"; закликається до боротьби проти законних урядів Еспанії, Портуґалії, Греції — а в той же час проголошується принцип невтручання у внутрішні справи европейських країн. У заяві знову кинено вбік ЗДА закид, нібито Вашинґтон підтримує реакціонерів. Є в тій заяві пряме домагання, щоб ЗДА покинули Европу. Навіть у заклику до профспілок є приховане заохочування до страйків в Европі, очевидно, у Західній, бо в сателітних країнах страйки заборонено. На підставі цієї заяви треба ствердити: що комуністам потрібна „передишка"; що в комуністичному таборі далеко не все гаразд (до Карлових Варів не прибули представники 8 компартій, у тому числі й Румунії), та що за „миротворчими" гаслами криються ті ж самі завдання, що їх комуністи ставили й раніше: поколоти, почленувати Західній світ, довести його до кризи і — зліквідувати.

ЗДА — ЕКОНОМІЧНИЙ ВЕЛЕТЕНЬ

Нова урядова статистика виявляє, що продукційна спроможність ЗДА від 1951 до 1966-го року подвоїлася. З цієї ж статистики виходить, що в попередніх 15-ох роках фабрик і машин збудовано в Америці стільки, скільки було збудовано протягом 150-ох років її промислової історії. Можна сміливо сподіватися, що за наступних 15 - 20 років промислова спроможність цієї країни знов подвоїться.

Треба підкреслити й те, що вже 15 років тому ЗДА були найбільшою в світі економічною потугою. У деяких великодержавах, як в Японії та СССР, економіка зростає в швидшому темпі, як у ЗДА, але все ж далеко їм до того, щоб „наздогнати й випередити" Америку.

Якщо приймемо відношення совєтської економіки до економіки ЗДА, як 50 до 100, то за п'ять років, коли економіка СССР зростатиме на 8 відсотків річно, а ЗДА — тільки на 5 відсотків, це відношення виглядатиме як 90 до 125.

Світ заздрісним оком дивиться на економічного велетня ЗДА, на їх гігантські промислові фірми. Вельгієць не може тішитися тим, що Корпорація Дженерал Моторс протягом року продає своїх продуктів на більшу суму, як вартість всієї продукції його країни. Француз і англієць, які колись пишалися величчю своїх країн, не можуть радіти з того, що зріст економіки ЗДА протягом одного року дорівнює половині продукції їхніх держав, або всій продукції Канади.

Можливо, що найближче покоління німців, англійців і японців матиме по одному авті в родині. Ще пізніше матиме по одному авті і кожна родина в СССР. Але порівнювання життьового стандарту наступного покоління цих народів із теперішнім американським стандартом не грає ролі. Коли ці народи дійдуть до теперішнього американського стандарту, то кожна американська родина матиме вже по три авта, а продукційна могутність ЗДА також далеко перевищуватиме економіку цих держав.

Економічний співробітник „Ню Йорк Таймсу" Едвін Л. Дейл, оцінюючи економічну могутність ЗДА, ставить питання: чи можуть вони, використовуючи своє багатство, запанувати над світом? Адже економічні засоби Америки дають їй можливість втримувати наймогутніші збройні сили.

ЗДА створили такої нищівної сили атомову зброю і розбудували таку повітряну оборону, які забезпечують їх проти ворожих налетів і запевнюють перемогу у війні з кожною країною. Війна у В'єтнамі, де американці стримують комуністичну агресію, коштуватиме у фінансовому 1968-му році 23 більйони долярів, але ці колосальні видатки майже не позначаються на економічному житті Америки, бо становлять лише 3 відсотки крайової продукції.

Але ЗДА ніколи не були завойовником. Збройні сили цієї країни мають лише оборонний характер. Про це свідчать перша і друга світові війни, війна в Кореї і теперішні бої у В'єтнамі.

Деякі европейські країни і головно Канада побоюються економічного „підбою", що його ведуть американські приватні фірми. П'ятнадцять років тому інвестиції американських корпорацій в чужих державах виносили 12 більйонів долярів, тепер вони становлять 50 більйонів. І так три великі автомобільні корпорації ЗДА опановують англійську автомобільну промисловість, інтернешенел Бизнес Мешінс і Дженерал Електрік опанували виробництво компютерів у Франції. В Канаді важкий промисл і гірництво опинились під контролею американців.

Але до цього треба дати деякі вияснення.

Хоч американські інвестиції поза межами ЗДА такі великі, в дійсності, крім одної Канади, вони становлять лише маленьку частину економіки Західньої Німеччини, Франції та Великої Британії. Коли б чужі держави не бажали мати у себе американських інвестицій, то вони кожної хвилини можуть їх позбутися.

ЗДА могли б впливати на політику інших держав шляхом економічної допомоги. Але вони цього не робили й не роблять. В повоєнних роках ця допомога була надзвичайно велика, і її коштом відбудувалися знищені у війні Франція, Британія, Італія та Західня Німеччина. Але тепер ці країни ведуть самостійну політику, а деякі, як Франція та Британія, деколи виступають проти Америки.

Доляри відпливають із ЗДА до Европи, і европейські держави купують за них американське золото по максимальній ціні — 35 долярів за унцію. Таким способом ЗДА втратили в повоєнних роках коло 10 більйонів долярів золота. Багатий дядько Сем міг би припинити відплив свого золота, але, не зважаючи на домагання деяких економістів, цього не робить.

Економічний велетень — ЗДА уможливлює своїм громадянам життя на найвищому в світі рівні.

Величезні економічні й фінансові ресурси дають можливість ЗДА втримувати наймогутніші в світі збройні сили, які втримують мир на плянеті і відсувають загрозу комуністичного поневолення.

Американська могутність показує наявно, що капіталістична система стоїть куди вище від тієї, що нею так хваляться комуністи, але що й досі не спромоглася дати поневоленим ними народам такого добробуту, який існує в ЗДА. І тому московські сателіти хочуть відірватися від Москви і привернути у себе капіталістичну економіку.

Коли б не було економічного, фінансового та військового велетня — ЗДА, то комуністична диктатура поширилася б на цілий світ. Провідники ЗДА розуміють їх вагу і значення для вільного світу і з повним успіхом свої завдання виконують.

Михайло Килимний

ЗУДАР МІЖ ПАРТІЄЮ І ВІЙСЬКОВИКАМИ

Куритиба. — По смерті маршала Родіона Малиновського місце міністра оборони СССР яких десять днів стояло незайняте. Як довідуємось від західніх політичних спостерігачів у Москві, саме в той час відбувся короткий, але завзятий зудар між верхівками партії і військовиків.

Не зважаючи на те, що майже всі чільні військовики — та ніби й сам маршал Малиновський перед своєю смертю — вказували на командувача військ Варшавського Пакту, маршала Андрія Гречка, як на нового міністра оборони СССР, з офіційним наказом про це в Москві зволікали. Партія докладала найбільших зусиль, щоб перетворити армію на один із своїх відділів. Військовому часописові, органові міністерства оборони „Красная Звезда", на виразну вимогу ЦК КПСС, довелося вмістити передову статтю, в якій підкреслювалось, що армією керує партія, яка відповідає не тільки за політично - моральний стан офіцерів і солдатів, а також за їхню бойову підготову, вправність, озброєння і т. д.

ЦК КПСС, побоюючись бонапартистських тенденцій у війську, що після Тухачевського й Жукова, а особливо в зв'язку з розбиттям у комуністичному таборі, знову почали набирати на силі, вирішив був ввести кардинальні зміни в проводі армії. Тут пригадується недавній вислів Леоніда Брежнєва про потребу піднести вагу і значення офіцерства у війську й суспільстві (?), але ні в якому разі не за рахунок зменшення впливів партії в армії. Отже, військовикам ідеться про обмеження ролі комуністичних наглядачів у збройних силах СССР, а партія на це ніяк не погоджується. Такий ґрунт має під собою боротьба між провідними військовиками й Кремлем.

Після усунення Георгія Жукова зі становища міністра оборони, знайдено „гнилий компроміс" між партією й військом — в особі маршала Малиновського, який ніколи не був політиком і не став ним після свого призначення в міністри. Політичним провідником у совєтському війську, з рамени ЦК КПСС, став Єпішев, до речі „тоже украінец", колишній секретар Харківського обкому КПУ, що закінчив академію генерального штабу й відразу дістав звання „генерала армії".

Та після смерти маршала Малиновського ЦК КПСС захотів уже не „гнилого компромісу", а повного загнуздання військовиків, що можна осягнути через міністра оборони. Тож думали поставити на це становище цивільну людину, інженера за фахом, Дмитра Устінова, який під час другої світової війни розбудував і керував військовою промиловістю. Устінов був одним із заступників голови уряду СССР, а тепер є одним із секретарів ЦК КПСС і кандидатом у члени Політбюра.

Щоб нав'язати військовикам кандидатуру Устінова, Брежнєв, Косиґін та Підгорний перевели індивідуальні розмови з багатьма маршалами й генералами, а потім скликали в Москві спеціяльну нараду військовиків, на якій вирішальну ролю відіграли командувачі військових округ. Хоч як старались Брежнєв, Косиґін та Підгорний поставити Устінова на чолі армії, військовики уперто не погоджувались бачити своїм зверхником цивіля, без огляду на те, що є він одним із секретарів партії.

Таким чином виявилось, що доба партійних булґаніних минула, і військовики рішуче відмовляються її відроджувати.

Переконавшись у цьому, партія й уряд СССР змушені були поступитися, призначивши Андрія Гречка міністром оборони. Цим разом виграли військовики...

Маршал Андрій Гречко також є тільки військовиком, а не політиком. Проте, годі передбачити, який шлях він собі обере. Біля нього є різні дорадники. В усякому разі, конфлікт у зв'язку з призначенням Андрія Гречка міністром оборони СССР яскраво свідчить про те, що боротьба між партією та військовиками триває.

Конґрес схвалив заборону страйку залізничників

Вашинґтон. — Конґрес на внесення Уряду 1-го травня схвалив окремий закон, яким забороняється страйк залізничників, що мав початися в середу по півночі і мав охопити всі залізничі лінії в ЗДА. Страйк заборонений на 47 днів, аж до 19-го червня включно. Численні члени Конґресу заявили, що вони голосували за цей внесок тому, що президент Джансон обіцяє предложити Конґресові новий протистрайковий законопроєкт, який вможливлюватиме з більшим успіхом вирішувати проблему страйків, ніж це діється тепер, коли Конґрес мусить діяти в кожнім випадку, коли страйк загрожує безпеці цієї країни, або здоров'ю її мешканців. Новий законопроєкт мав би влегшувати проблему важливіших страйків без того, щоб аж Конґрес мусів вмішуватися до цієї проблеми. Сенатор республіканець із Ню Йорку Джекоб Джевітс критикував Уряд за те, що досі не предложив нового проєкту в справі страйків. Сенатор демократ із Ореґону Вейн Морс заявив, що Уряд має предложити законопроєкт в цій справі вже в середу, 3-го травня.

● **В іранський (перський) військовий літак** ударив грім, коли літак летів на містом Савех за 80 миль на південний захід від Тегерану. Від удару грому наступив вибух у літаку і він розлетівся в повітрі. Всі 22 військовики, які були в літаку, включно з залогою, згинули.

НА ТЕМИ ДНЯ

100 І 100

100 молодих виконавців, ще й приїжджих, на сцені — і 100, переважно старших віком, глядачів - слухачів у залі на яких 500 місць. Така болюча „математика" мала місце у неділю 23 квітня в залі Джуніор гай скул у Ню Йорку, на концерті, присвяченому сл. п. композиторові Миколі Фоменкові.

Здавалося б, що вшанувати Миколу Фоменка, а з ним і сотню виконавців, переважно молодих членів Відділу УМІ, під мистецьким керівництвом дійсно невтомного Юрія Оранського, прийде маса людей. За день перед тим їх і прийшло з 500 осіб у ту ж саму залю на Річний Концерт сумівської молоді. Прийшли переважно батьки та сумівська молодь. Але де були інші і на першому, і на Фоменківському концертах? Де були інші тисячі нашого громадянства в Ню Йорку, коли в суботу вперше демонстровано цікавий і важливий кінодокумент Ярослава Кулинича „Шляхом Кобзаревої слави"? Того ж дня в залі ЛМКлюбу на доповідях членів НТШ, присвячених пам'яті В. Пачовського, було яких 80 осіб та яких 100 на показах фільму...

Дехто нарікає, що концертів, імпрез, вистав забагато і що вони не впорядковані календарно. Доброго діла ніколи не може бути забагато для добрих, активних, цікавих людей. Годі впорядкувати календар імпрез інакше, як він упорядкований: маємо багато творчих, мистецьких сил — чи мусимо їх стримувати, нівелювати?

Причина криється, звичайно, в глядачеві, в громадянах середньої і старшої ґенерації, які домагаються — і цілком слушно — від дітей і молоді, щоб вони належали до великої української громади, до великої української культури. Та чи може заохочувати порожня заля українську дитину, юнака і дівчину, які майже рік працювали, вчились, відвідували американську й українську школи, постійно приходили на лекції в УМІ, безконечну кількість разів вправляли... — щоб нарешті вийти у вишиваних сорочечках та блюзочках на сцену під портретом одного з видатних творців нашої музичної культури ... і опинитись перед пустельною залею?

Щождо впорядкування „імпрезового календаря", то ми не можемо піти на те, щоб одного вечора відбувався лише один концерт, бо й за два роки не відбулися б усі виступи, що їх маємо за рік. Однак, відносно виступів молоді й дітей — таки треба щось зробити. Чи не було б доцільно, наприклад, кожного року в місяці травні у Ню Йорку (і в інших містах) провадити спеціяльний Фестиваль Молоді? Призначити наперед місяць травень, всі суботи й неділі, для концертів, вистав, реситалів, навіть доповідей — виключно для українського студентства, молоді й дітей всіх молодечих організацій, товариств, рідних шкіл?

Проблему поставлено. І кожному ясно, що сумна „математика" — 100 і 100 — не сміє більше повторитись.

(Л.П.)

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПРО ПОХІДНІ ГРУПИ ОУН

У зв'язку з вміщенням на сторінках української преси звідомлень про „відзначування 25-ліття Похідних Груп ОУН" вважаю за конечне подати в ім'я правди до загального відома української спільноти такі історичні факти:

Похідні Групи Організації Українських Націоналістів були зорганізовані з ініціятиви і під особистим керівництвом Степана Бандери і Романа Шухевича в другій половині 1940 і першій половині 1941 років. Їхнім завданням було: З моментом вибуху німецько - большевицької війни зорганізовано перейти малими групами на терени України, окуповані до того часу большевиками, і в призначених для кожної групи місцевостях скріпити й розбудувати мережу революційної ОУН для плянового проведення державного будівництва України, а в випадку конечности для політичної і мілітарної підготови революційної боротьби проти гітлерівської Німеччини.

Перші стежі Похідних Груп ОУН перейшли в Україну із Закерзоння вже в першій половині червня 1941 року. Так, наприклад, група під проводом Володимира Дейчаківського була в Станиславові вже напередодні вибуху німецько-большевицької війни і з моментом вибуху війни захопила Станиславів ще поки туди дійшли мадярські війська.

Ті Похідні Групи ОУН були поділені на три головні частини: Північна начисляла дві з половиною тисячі членів ОУН, Середня — півтори тисячів членів і Південна — 850, до яких опісля було додано 150, разом тисяча членів.

З моментом вибуху війни в червні 1941 р. ті групи вирушили на схід: Північна — під керівництвом Миколи Климишина з Холмщини на північно - східні терени України, Середня — під керівництвом Миколи Лемика-„Сенишина" на терен центральних земель України і Південна — під керівництвом Тимоша Річки з Лемківщини на терени південної України.

Ті Похідні Групи ОУН відіграли важливу ролю в проведенні політичної підготови та в організуванні й веденні боротьби українського народу проти гітлерівської Німеччини як окупанта України, збройні вияви якої проходили під прапорами Української Повстанської Армії.

25-ліття Похідних Груп ОУН припадало на літо 1966 року, рік тому...

Цьогорічні відзначування 25-ліття Похідних Груп відносяться до груп організації полк. А. Мельника, провідником якої є тепер ред. Олег Штуль. Ці групи (наскільки нам відомо, в цілому коло трьох сот членів) з вище згаданими Похідними Групами ОУН ні організаційно, ні ідейно - політично нічого спільного не мали.

Д-р Петро Мірчук
Філядельфія

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

РОДИННА ХРОНІКА З ЖИТТЯ ПОДІЛЬСЬКОГО ДУХІВНИЦТВА МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

Частина друга.

ПРІСЯ

(2)

О. Василь наказав відчинити церкву, вступив туди побожно, а старості сказав, щоб ішов до пані і робив, як вона накаже. Староста підійшов, низько вклонився, поцілував Прісю в руку і спитався, що їмость накажуть найперше робити. Пріся наказала мерщій запрягти коні і везти її з о. Василем до двору. Її енергія вплинула на всіх.

о. Василь хоч-не-хоч мусів їхати з Прісею до двору, представитися місцевому дідичеві. І в дворі у дідича молода пара справила якнайліпше враження. Священик сподобався своєю інтеліґентністю, тактом та скромністю, його дружина — своєю веселістю та вмінням держатися згідно з тодішніми звичаями польських панів, які засвоїла ще змалечку в дворі у савинецького дідича.

Представившись, о. Василь почав мову з того, що похвалив село та людей. Сказав, що йому сподобався лагідний краєвид долини, в якій сховалося межи лісами село, що церква і парафія виглядають так затишно та патріярхально. Та й люди місцеві привітні і ласкаві. Що він вдячний своїй долі, яка привела його в цей тихий та спокійний край, далекий від шляхів та суєти людської.

Тим часом пані дідичка почала розпитувати Прісю про подорож, як далеко довелось їм їхати та з яких сторін вони прибули?

Пріся, для якої ця перша в її житті подорож була великою подією, почала весело оповідати про подорожні пригоди. Виявилося, що пані дідичка зналася з молодих літ із савинецькими панами, але тепер вони вже мало виїздять з Десерівки і слабо піддержують товариські зносини з давніми приятелями, а вона б так радо довідалася, як їм там в Савинцях тепер поводиться?

Тут Пріся опинилася на певному ґрунті. Оповідала про різні пригоди з життя в савинецькому дворі, про великі гостини, які там улаштовували, про новини з життя місцевої шляхти. Вона прекрасно щебетала по-польськи, мило посміхаючись і стараючись все насвітлити із злегка іронічної сторони, щоб розвеселити старих панів. З таким же легким гумором, між іншим, пом'янула і про те, як її чоловік в молодечому захопленні зрікся віна, і що вона власне не знає, з чого має починати в цій обдертій парафії.

— Так пан ксьондз за прекрасні очі панни програв солідне віно, — пожартував ґалянтний старий пан, — але мушу признати, що за такі очі можно скочити в огонь і воду.

Всі засміялися, Пріся почувала себе щасливою.

Стара пані була зворушена молодим коханням, а коли виявилось, що о. Василь замість меблів привіз з собою на парафію тільки свою скрипку, і коли він на прохання пані проспівав під її акомпаніямент кілька сентиментальних польських романсів, вона зовсім була захоплена та запросила молоду пару стало заходити до них, а вони зі свого боку подбають про їх улаштування на парафії. Старий пан негайно послав за економом і наказав йому, щоб молодий ксьондз не терпів у них в селі ні в чому жадної недостачі. Можливо, що при цьому, крім особистої симпатії, було також і загальне міркування польських дідичів на Україні, що з православним попом ліпше жити в добрій згоді.

Десерівські пани жили значно скромніше, як савинецькі. Були то вже старші люди, рідко виїжджали, ще рідше приймали, бо не було багато охочих їздити в таке глухе село. Тим більше було їм приємно товариство молодих, веселих людей.

Економові, панові Яблонському, не треба було наказувати. Це був ще молодий чоловік, який хотів би одружитися, але в цих глухих місцях якось не міг знайти собі підходящу дівчину. Пріся зразу впала йому в око, от би йому таку! І має ж щастя цей православний ксьондз, подумав собі, і старався догодити приємній та принадній молоденькій пані.

І так з двору йшла підвода за підводою з різними продуктами, пашею, дровами. Пригнали також пару волів, пару коней, три корови та кілька овець. То був край, де були великі стада всякої худоби, особливо овець. Сама природа тому сприяла, бо навколо були добрі пасовиська в лугах та лісах.

І всяких старих, давнимдавно неуживаних меблів знайшлося в дворі досить, і навіть пильний пан Яблонський винайшов десь у закутку дідівський кабріолет з поламаним колесом, яке дав направити, щоб молода пані мала на чому достойно виїхати з дому.

Пани все те радо давали, селяни радо возили, складали, прибирали. Відомо, що добрий приклад заразливий. Заможніші селяни, а головно селянки зносили до парафії хто що — та пару поросят, та пару гусей, качок, курей, хто — пір'я, хто — прядиво, полотно, рушники, хто мірку маку, меду, горіхів...

І так парафія ніби чудесним способом стала „повною чашею", а о. Василь молився в церкві:

— Шукайте перше Царствія Божого та правди його, а решта приложиться вам.

Господарство

В скорому часі Пріся на своїй парафії гарно розгосподарювалась. Звичайно, не було там так багато, як у Савинцях, але був повний благобут: в домі було досить челяді, в коморах накопичувалось всяке добро — прядиво, полотно, овеча вовна, пір'я, віск. То був край, де дуже добре велися бджоли.

Парафіяльною пасікою завідував сам о. Василь. Він був завжди спокійний та лагідний і, відчуваючи це, ні одна бджола не вжалила його. Коли часами Пріся в господарському захопленні занадто докучала о. Василеві всякими матеріяльними справами, він знаходив собі спокійний притулок на пасіці. Сяде собі межи вуликами та й виспівує всілякі пісні, найбільше божественні псальми.

Тут робота аж горить: треба на полі або на току доглянути, або до млина їхати, бо без хазяйського ока не можна. Пріся кличе чоловіка, просить, часами сердиться, але на пасіку не йде, бо боїться. Бджола створіння мирне, мудре, любить тишу та спокій, тож як вчує, що хтось повзбуджений, в ажіотації вступив на пасіку, так зараз його і тне, не знає тоді, бідолашний, як тікати.

Скоро Пріся зрозуміла, що з о. Василя ніколи не буде такого господаря, якого вона собі уявляла. Отець Василь, як і піде іноді на поле, на велике Прісине прохання, то дивиться більше на небо та на гарні околиці, і думає собі своє. Як потім Пріся питає: — „Ну, скільки копиць сьогодні наскладали?" — так він ані не знає, бо не цікавило то його.

(Далі буде)

Вашингтон, Д. К.

ЗОЛОТІ ЮВІЛЕЇ о. МІТРАТА ЮРІЯ ГУЛЕЯ

В листопаді мин. року наша парафія св. Андрія Первозваного відзначила 50-тидесятиліття, золотий ювілей, подружного життя настоятеля парафії о. Юрія Гулея і пані матки Єлисавети. А 29 січня 1967 року було у нас знову свято — це вже о Юрій мав 50-тидесятиліття висвячення в сан священика.

Під час Богослуження владика Олександер наділив о. Юрія Гулея митрою.

Знов зібралася, після Служби Божої, парохія у своїй залі, щоб гуртом відзначити цю визначну подію в житті о. настоятеля, його родини і цілої парохії. Навіть більше, прибули на свято привітати і скласти побажання і лишитися з нами представники українських організацій м. Вашингтону. Був приявний о. д-р Мелетій Войнар, професор канонічного права в Католицькому Університеті у Вашингтоні, який взяв участь також в обіді і обдарував Ювілята книжкою своїх творів. Останнє слово мав владика Олександер.

У зворушливих словах, сам зворушений, дякував Ювілят Владиці, о. д-рові Мелетію, гостям, своїм парафіянам за висловлені щирі почуття, побажання і звеличення свята.

Родина о. митрата і п. матка Єлисавета, і донечка п. Марта тішаться у нашій громаді любов'ю і пошаною, є взірцем родинного ладу і відданости громаді. Не було випадку, щоб, коли хто підійшов до о. митрата зі збірковою листою, він не дав щедро. О. митрат є членом місцевих наших організацій і є завжди на всіх наших святах. Він є членом місцевого відділу Об'єднання був. Вояків Українців в Америці, бо має Хрест Симона Петлюри і Воєнний Хрест.

А як же склалося життя отця Юрія?

Народився в селі Шишківцях на Зеленій Буковині. 1-шого січня 1890 року в селянській родині. Після початкової трилітньої школи в своєму селі від дев'яти років жив у свого вуйка, старшини австрійської армії в Чернівцях. Там закінчив клясичну гімназію, та склав матуру. У 1910-му році записався до Чернівецького університету на теологічні студії. В 1914 р. студії закінчив і склав державний іспит.

Від початку 1-шої світової війни служив у Червоному Хресті. Після одруження в листопаді 1916 року віддався службі Богові і Церкві. І так аж до початку 1918 року коли був призначений як польовий священик до Сірої Дивізії у Володимирі Волинськім. Служив в катедрі цього міста для вояків і цивільного населення. Пізніше на духовну обслугу був з Києва посланий туди о. Йоан Теодорович — теперішній митрополит Української Православної Церкви в Америці. Сіра Дивізія перенесена до Конотопу, а з нею пішов і о. Юрій.

З кінцем війни о. Юрій повернувся до Буковини, окупованої румунами і дістав парохію в Мамаївцях. По декількох змінах парохій остаточно осів на парохії в Осні.

Друга світова війна принесла багатьом турботи і трагедії. Не уник того і о. Юрій і його родина. В 1940 році, залишивши все, прийшлося тільки з душею спасатися від навали большевиків. Прийшлося працювати і в німецьких фабриках. І аж під кінець війни з'єднатися з родиною у Відні. І доля так судила, що у Відні відправляв Служби Божі у тій самій церкві, що і в році 1917.

Втративши надію на повернення до рідної Буковини, родина вирішила їхати до Америки. Але поки це бажання стало дійсністю, ще багато прийшлося зажити біди і жити під страхом репатріяції до большевиків. І тільки з поміччю генерала МекКларка повелося вибратися з Відня і дістати статус ДП в Зальцбурзі в Австрії. В цю добу Служби Божі приходилось правити тільки оказійно. В 1949 році приїхав о. Юрій з родиною до Америки. Почувався непевно, боявся можливости не знайти праці. Вивчав мову та пізнавав життя в Америці. Нарешті знайшлася праця у Вашингтоні в Гілтон-готелі, де і працював довгі роки водієм на ліфті.

В міжчасі організувалася парафія у Вашингтоні, настоятелем якої став о. митрат Василій Варварів, якому о. Юрій час від часу асистував при Службі Божій, чи і заступав у випадку потреби. Коли ж бл. пом'яті о. митрат Василій відійшов у ліпший світ, наступником став о. Юрій. Це сталося 1960-го р.

Цей нарис — у доказ глибокої пошани до нього.

В. С., парафіянин

ТУБА має своє конто в Ню Йорку

Головна Управа Тов. Укр. Бібліотекарів Америки повідомляє, що при кінці березня в Кредитівці - „Самопомочі" в Ню Йорку отворено окреме конто ч. 4269 для надсилання пожертв на працю Українського Бібліографічного Довідкового Центру (УБДЦ), що повстане при Українськім Інституті Америки в Ню Йорку. Першим жертводавцем на ціль УБДЦ був УНС, який, виконуючи ухвалу останньої Конвенції, пожертвував 100 дол., за що Управа ТУБА складає Головному Урядові УНС щиру подяку та закликає інших наслідувати УНС.

Управа ТУБА, Відділ Метропольітальної Округи Ню Йорку, плянує влаштувати сходини бібліотекарів і їх родин та гостей в Українськім Інституті Америки в Ню Йорку 20 травня 1967 р. В програмі, крім обговорення загальних справ та видання сторінки ТУБА в „Свободі", будуть виступи з мистецько-музичними точками наших товаришок і товаришів. Участь всіх друзів побажана.

Д-р Ол. Соколишин
голова ТУБА

ІЗ МИСТЕЦЬКОГО ЖИТТЯ

Постійна виставка ОМУА в Ню Йорку

Після послідовних та терпеливих старань та після доконання перемоги над деякими передбаченими і непередбаченими перешкодами, управі Об'єднання Українських Мистців в Америці вдалося заснувати довго ожидану й дуже потрібну Постійну Виставку. Приміщення її є у відновленій залі Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, 149 Друга Евню.

Ціллю цієї виставки є репрезентація мистецької творчости дійсних членів ОМУА. Рівень її буде зберіганий завжди на висоті тому, що експонати підлягатимуть оцінці жюрі Об'єднання. Щоб дати змогу усім членам частіше показати свої твори, то устійнено, що картини будуть пересувані один раз кожного місяця ротаційною системою. Для більшої вигоди зацікавленим нашим мистецьким доробком, Постійна Виставка ОМУА буде відкрита в п'ятниці, суботи та неділі.

Ідея такої виставки вже давно не давала спокою українським мистцям, згуртованим в Об'єднанні, але щойно тепер вдалося її зреалізувати. Відкриття цієї виставки належить привітати з признанням, бо вона може відіграти поважну ролю в житті мистців. Відомим є факт, що виставляти свої праці в чужинецьких ґалеріях є для більшої кулькости наших мистців надто коштовно, а дехто й взагалі не може на це спромогтися. Вони одначе працюють продуктивно й час до часу можуть запрезентувати нову цікаву й сильну композицію. Немає цих праць в такій кількості, щоб влаштувати самостійну виставку, а, і нема коштів, щоб приєднатися до одної із загальних улаштовуваних популярними ґалеріями. Є вправді ще можливість брати участь у річних виставках ОМУА, але там приймається від поодиноких мистців тільки обмежену кількість експонатів із браку місця.

Тепер мистці матимуть можливість частіше показати свої твори, а любителі мистецтва матимуть нагоду три рази в тижні запізнаватися з картинами чи скульптурами наших малярів і скульпторів. Це затіснить взаємний зв'язок нашої мистецької громади з мистцями, що матиме додатній вплив на всіх.

Рожа Шуль,
пресовий референт
ОМУА

Франківська виставка книжки, преси та картин

Ню Йорк. — З нагоди відзначення 50-ліття смерти Івана Франка окремою Франківською Академією в Ню Йорку 14-го травня в Карнеґі Гол, — відбудеться у великій залі Народного Дому вистава книжки й преси та картин українських мистців в днях від 2 до 15 травня 1967 р. У виставі беруть участь наші наукові установи, УККА, видавництво ОО. Василіян, українська преса, комбатантські і молодечі організації, професійні організації, приватні видавництва і ін. — разом близько 25 установ і організацій. Окремий великий відділ виставки присвячений творчості Івана Франка. Відкриття вистави відбудеться у вівторок, 2 травня 1967 р. в годині 6-ій вечером в Народному Домі, 140 Друга Евеню; Вистава буде відкрита щоденно 5-9 год. вечером, в суботи і неділі 1-9 попол. Під час вистави відбудуться в суботи доповіді та висвітлювання наукових фільмів.

Ця Виставка є складовою частиною великого святкування на пошану І. Франка, що відбудеться в „Карнеґі Гол".

Виставлено „Царя Оха" у Бруклині

Бруклин, Н. Йорк. — У залі Українського Народного Дому відбулась у суботу 23 квітня вистава п'єси - казки „Цар Ох" Олексія Сацюка, музичний супровід Ярополка Ласовського, за фортепіяном — юначка Марія Гаврилюк. Виставу здійснив з успіхом Драматичний Гурток Осередку ОУМ у Ню Йорку, під керівництвом Мирослави Ласовської. У головних ролях виступали; Єлисавета Сидор-Чарторийська, Анна Лавро і Юрко Масний; взяли участь понад 10 інших драмгуртківців. Вступне слово перед виставою виголосив голова Осередку ім. Т. Чупринки Корнелій Василик.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2 ав.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 5 травня ц. р. відбудеться там вечір, присвячений пам'яті найвидатнішого українського артиста - маляря між двома світовими війнами — Олекси Новаківського. Промовлятимуть про нього, як про мистця, мґр Роза Шуль і проф. Дам'ян Горняткевич, мистець Михайло Мороз виголосить спомин про свого вчителя Олексу Новаківського, а інший учень Новаківського — Антін Малюца — оповість про Школу Новаківського. На тому вечорі покажуть також деякі образи покійного великого мистця Новаківського. Початок о год. 8 веч.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — до волі

В Арґентині засновано відділ Українського Католицького Університету

Буенос Айрес (М.Д.) — З доручення Блаженнішого Кардинала Иосифа засновано в Буенос Айресі Відділ Філософічно - гуманістичного Факультету Українського Католицького Університету св. Климентія Папи, що має свій осідок в Римі. Кардинал Иосиф переслав до Буенос Айресу відповідні грамоти, іменуючи патроном вище згаданого Відділу Укр. Університету Преосвященного Кир Андрія Сапеляка, а його організатором проф. д-ра Богдана Галайчука.

9-го квітня відбулося торжественне відкриття академічного року в приміщенні Словінського Народнього Дому при численній участі української і словінської спільнот. Інавґураційну доповідь виголосив проф. д-р Тіно Дебеляк на тему „Поема „Іван Вишенський" Івана Франка і наша екуменічна доба". З промовами виступали також Духовий Провідник словінців монсеньйор Антін Орегар, секретар Словінської Централі в Арґентині п. Мільон Старек, голова УЦРепрезентації В. Іваницький, проф. д-р Б. Галайчук та Преосвященний Кир Андрій Сапеляк. Крім численної публіки на залі були присутні декан Філософічного Факультету Католицького Університету д-р Франціско Нова, та голова Союзу Поневолених Народів генерал Б. Гажжо і представники інших університетів. Програма навчання буде складатися: 1. семестр: Доктрина Ватиканського Собору, Порівняльна історія слов'янських літератур та українська література; 2. семестр: Вступ до філософії, Український Фолкльор і мистецтво та історія Східньої Европи. Викладатимуть єпископ Кир Андрій Сапеляк, проф. д-р Богдан Галайчук, проф. Є. Онацький, інж. Ю. Шульмінський та о. А. Пародко.

Ділимося сумною вісткою з Друзями і Знайомими, що 24-го квітня 1967-го року після важкої недуги відійшов у Вічність в Зальцбурзі (Австрія), проживши 86 літ

бл. п.
СЕВЕРИН ДЕНИСОВИЧ ІВАНОВИЧ

Підполковник Армії Української Народньої Республіки.
Похорон відбувся 28-го квітня 1967-го року на Центральному Цвинтарі у Відні.

В глибокому смутку:
сини з дружинами:
ВОЛОДИМИР і ЄВГЕНІЯ
МИКОЛА і ЯРОСЛАВА
внук з дружиною: ВОЛОДИМИР і ЕЛІЗА
правнучка: НАТАЛКА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 30-го квітня 1967 року відійшла нагло у Вічність в Асторії, Н. Й. наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАТИ, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п. ЕВГЕНІЯ ВОВЧУК
з дому Подлужна

Нар. 19-го січня 1896 р. в Букачівцях, Україна.
Залишені в глибокому смутку:
муж — ІВАН
донька — ЮДІЯ з мужем ДАНИЛОМ ВОЛЧУКОМ
донька — ІРИНА з мужем ТЕОДОРОМ АНДРУЩИШИНОМ
внук — РОМАН у В'єтнамі
Сестра в Україні
і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 26-го квітня 1967 року помер в Ню Йорку наш Найдорожчий МУЖ

бл. п.
ЙОСИФ ТАЧАЛКА

проживши 61 літ.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 29-го квітня 1967 р. о год. 10-ій ранку з похоронного заведення Петра Яреми та церкви св. Юра в Ню Йорку.

Тлінні Останки Покійного спочили на цвинтарі St. Raymond's у Бронксі, Н. Й.

Горем прибиті:
дружина — КАТЕРИНА
та ближча і дальша родина в Україні

Ділимося сумною вісткою з Всечесним Духовенством, Членством Союзу Земель Соборної України, Побратимами Зброї Української Народньої Республіки, Членами Союзу Визволення України, зі Знайомими, Приятелями та Дорогими Побратимами, що в суботу, 29-го квітня 1967 р. в Церкві, при престолі Божому, відійшов у Вічність на 77-му році трудолюбивого життя
БЛ. П. МИТРОФОРНИЙ ПРОТОІЄРЕЙ

о. КОНСТАНТИН ДАНИЛЕНКО-ДАНИЛЕВСЬКИЙ

довголітній настоятель церкви св. о. Миколая в Аллентавні, Па.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ почнуться в середу, 3-го травня ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Стефана Когута в Аллентавні, Па.

В четвер, 4-го травня, о год. 8-ій ранку ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в церкві св. о. Миколая.

По Службі Божій Тіло буде поховане на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
ПАРАФІЯНИ
ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
НЕДІЛЯ,
7-го травня 1967 року
ГОД. 6-та ПО ПОЛ.
Заля УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ НЮАРКУ, Інк.
140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

Фортепіяновий Реситаль
для досягнення
МИСТЕЦЬКОГО ДИПЛОМУ УМІ
МАРІЯ ЛОНЧИНА
учениця ПРОФ. Б. МАКСИМОВИЧА

В програмі: Бах, Бетговен, Шуберт, Барвінський, Грудин, Рожавська, Шопен, Паганіні-Ліст і Менін.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в ЗДА
(ООЧСУ, ОЖ ООЧСУ, СУМА, УПА, ПАБНА, ТУСМ, СУПВ)

закликають своїх Членів, Симпатиків та Українське Громадянство великого Ню Йорку, околиці та стейтів Ню Джерзі, Коннектикет, Пенсильвенії до масової участи в

АНТИКОМУНІСТИЧНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ

що її організують місцеві американські організації під проводом Американського Леґіону

в суботу, 13-го травня 1967 р.
о год. 11:45 ранку
по П'ятій Евені від 95 до 62 вул. в Ню Йорку

під кличем:
„Піддержуймо наші Збройні Сили у В'єтнамі"

Своєю масовою і зорганізованою участю піддержмо американський уряд у його в'єтнамській політиці, та докажімо, що нам є дорогі ідеали, за які боролися, борються і проливають свою кров найкращі сини американського і українського народів у боротьбі з найбільшим ворогом вільного ще світу — комунізмом.

КОМІТЕТ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
П'ЯТНИЦЯ, 5-го ТРАВНЯ 1967 р., год. 8-ма веч.
— відбудеться —
Вечір про ОЛЕКСУ НОВАКІВСЬКОГО та його оточення
Промовлятимуть: мґр Рожа Шуль — Про Олексу Новаківського, як людину і мистця. Проф. Д. Горняткевич і маестро М. Мороз — спомини про мистця. Проф. А. Малюца — Про школу Новаківського. Також будуть показані деякі образи мистця.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па. та 90 ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК
— влаштовують —
7-го ТРАВНЯ (неділя), о год. 6-ій веч.
в залі „ТРИЗУБА"
АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР Люби Коленської, Оксани Рудакевич та Ірини Шуварської
Твори читатимуть: О. Кириченко, М. Шумилович, а про творчість авторок розкаже М. Чижович.
Вступ $1.50, для молоді $1.00. — Чаєм та солодким гостититимуть Пані 90 Відділу Союзу Українок.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас 1 лютого 1967 року у Вічність наша Незабутня й Найдорожча Мати, Бабуня, Прабабуня, Сестра та Тета

Михайлина з Мартюків БУКАЧЕВСЬКА

У цих, важких для нас хвилинах, ми зазнали багато співчуття та розради від наших Приятелів, Знайомих і всіх Тих, які вшанували пам'ять Покійної, за що всім складаємо найсердечнішу подяку.

Насамперед дякуємо Впр. Отцю В. Танчакові за відвідини Покійної, відправу Панахид, Поминальної Служби Божої та глибокі змістом працальні слова.

Неменше дякуємо Впр. Отцю Д. Федусякові з Перт Амбой за участь у Панахиді та відправу Служб Божих за Душу Покійної.

Зокрема дякуємо всім Приятелям, Знайомим та нашим Організаціям, що квітами, датками на Богослужби чи жертвами на потреби наших Установ вшанували пам'ять Покійної: Управі Відділу УККА у Ню Брансвік — Бавнд Брук, Управі 65 Відділу СУА, Панству С. і Ю. Батько, інж. Е. і Г. Бончковським, Гнатикам, Т. і О. Грицаям, інж. Д. і Л. Демелюкам, д-рові Р. і Г. Диким, Г. і Т. Єндрусам, інж. С. і Д. Кравченюкам, Р. і І. Качмарським, М. Колодіям, С. і А. Леушам, І. і О. Попелям, п. О. Подолякові, д-рові І. і О. Ратичам, Я. і Л. Полатайкам, п. Савці, М. і М. Слободяним, інж. Б. і М. Туркам, С. Урбанським, д-рові М. Цимбалістим.

Наша щира подяка Вп. Хористам за відспівання Панахиди. Особлива подяка належиться Пані М. Слободян, голові Сестрицтва, Пані Д. Оріховській, голові СУА та Пані Балах за влаштування післяпохоронної тризни.

Вкінці дякуємо всім тим, які надіслали нам листовно свої співчуття та не забули нас у хвилинах нашого глибокого смутку і жалю. Нехай Милосердний Бог винагородить Вам Усім стократно.

СТЕФА ПАСТУШЕНКО і ДАРІЯ ГУСАР — дочки з родинами
Інж. ЯРОСЛАВ і ТАРАС БУКАЧЕВСЬКІ — сини з родинами
С. МАРТЮК — брат з родиною

Світова Виставка в Монтреалі

Світову Виставку ЕКСПО-67 в Канаді, у місті Монтреалі (2 мільйони 400 тисяч жителів, переважно французів) урочисто відкрив 27 квітня прем'єр Лестер Б. Пірсон, назвавши її „пам'ятником людині". Від 28-го квітня Виставка відкрита щодня круглий тиждень, по 12 год. денно. У Виставці беруть участь 62 держави світу, в тому великий прегарний павільйон мають там ЗДА, а напроти нього, з наміром „вразити світ" — височить павільйон СССР. Україна свого павільйону не має, але має „республіканський куток" в рямцях виставки Совєтського Союзу... Виставка в основному сконцентрована на острові на ріці св. Лаврентія, до якого можна легко звідусіль доїхати. На площі в 700 акрів розташовані понад 100 павільйонів (їх будували вдень і вночі понад 7.000 будівельників).

З Ню Йорку до Монтреалю — 400миль. Можна їхати автом, автобусами різних фірм, потягами і літаками „Істерн Ерляйн" та „Ер Канада". Потягом виїздити до Монтреалю з Ню Йорку, із станції Ню Йорк Сентрал; автом — Ню Йорк стейт трувеєм, потім Інтерстейт 87, ЮС 9 і Квебек Шлях 9. У Монтреалі таксі з долини міста до Виставки коштує приблизно 1 дол. 50 ц., „сабвей" — 30 ц., або ж 4 „токінси" за 1 доляр. У середньому готелі апартмент на 2 особи коштує від 18 до 25 дол. і 3 дол. за кожну додаткову особу. Готелі заповнені, тому краще замовляти наперед, пишучи до:

Lodging Service, Box 515,
Place d'Armes, Montreal,
Quebec, Canada,
Tel.: 288-2192

Паркування власних авт коштує в середньому 2 дол. 50 ц. на день.

„ЕКСПО-67" відчиняється щодня від 9 год. 30 хв. ранку — до 10 г. вечора.

Ціна вступу на Виставку: 2 дол. 50 ц. для дорослих, 1 дол. 25 ц. для дітей від 2 р. до 12 років віку. Квитки на 1 повний тиждень коштують: для дорослих 12 дол., 10 дол. для молоді від 19 до 21 р. життя, і 6 дол. для дітей. Заборонено на Виставку брати псів та ін. тварин. Вступ до національних павільйонів — вільний, на концерти — ціни різні (стадіон на „ЕКСПО-67" вміщує 25.000 глядачів), розвагові поїздки для дітей і молоді коштують 20-30 ц., але є й дорожчі, на різних каруселях тощо.

Кожен відвідувач із ЗДА може привезто без мита з собою 40 унцій горілчаних виробів і 200 штук американських цигарок.

Харчування: і на „ЕКСПО-67", і в самому місті є так багато місць для дешевого і дорогого харчування, що з цим ніхто не матиме жодної проблеми. СССР „чаруватиме" відвідувачів у своїй „кухні" на 1.000 місць водкою та кав'яром, але за тверду валюту.

Американський доляр прийматимуть на Виставці, з приблизним розрахунком: за 1 амер. доляр — 1 дол. і 7 центів канадійських.

Треба пам'ятати, що у Монтреалі завжди нижча температура, ніж у Ню Йорку, а тим більше у Вашингтоні. Досить часто йде дощ. Літня температура хитається вдень від 60 до 75 степенів.

При вступі на Виставку можна залишити дитину (але не немовля!) у спеціяльних садочках, 1 день догляду коштує лише 3 дол.

Під час тривання Світової Виставки в Монтреалі там виступлять яких 25.000 мистецьких виконавців з усього світу.

У місяці липні на „ЕКСПО-67" — дня 29 липня — на Виставці відбудеться Український День, заходом КУК. Ще перед тим, від 24 до 29 липня, українки Канади будуть ніби господинями частини виставки, показуючи при тому „Українську народну ношу", писання писанок, демонструючи українські національні документальні фільми тощо. Про різні українські національні виступи на „ЕКСПО-67" друкуємо інформації у „Свободі" на іншому місці.

Українці у Монтреалі подбали дещо зробити спеціяльно для своїх земляків із ЗДА та інших країн, які прийдуть на Світову Виставку. Якщо хто бажає переночувати у приватній українській родині за 5 дол. одну ніч, то всі такі бажаючі мають зголошуватись на нижче подану адресу, до пані Л. Шулякевич, яка має всі адреси та подасть усі інформації: Mrs. L. Shulakevych, 9031 Lacordaire Blvd., St. Leonard, Montreal, Que., Canada.

У Монтреалі створено спеціяльний Український Інформаційний Центр. Він приміщений у місті, в книгарні „АРКА", де вас зустріне, або ж відповість по телефону п-ні Мельничук: Mrs. Melnychuk, Ukrainian Bureau at "Arka" Bookstore, 3644 St. Laurent Blvd., Montreal, Que., телефон 842-3496.

Відносно організованих поїздок на Світову Виставку української молоді з Ню Йорку та з інших міст — треба порозумітися з місцевими Осередками і Відділами Пласту, СУМА, ОДУМ та ін. молодечих товариств.

Кріс заступила малярська киста

(Перед відкриттям мистецької виставки Івана Кучмака в Гемпстеді)

Людина, що ціллю свого життя вибрала постанову служіння свойому народові, завжди знайде спосіб, щоб цю свою постанову здійснювати, це своє завдання виконувати.

Поле ж праці і боротьби за кращу долю свого народу таке широке, а потреба працівників і борців — така пекуча.

І тому велика шана й поклін належить тим, що не кидають того поля, але серед різних обставин в пору негоди й власних турбот, стоять на пості на відтинку тісі боротьби, де доля їх в даній хвилині не поставила б.

До таких треба зачислити наших культурних працівників, мистців сцени, слова, пензля і т. п., які після невдалих наших визвольних змагань та упадку молодої української держави, мусіли заміняти кріс на інші знаряддя — але все ж таки знаряддя дальшої боротьби за нарід і його душу, хоч в змінених обставинах, іншим способом, під іншим видом.

Одним із них є маестро Іван Кучмак. Він молодим юнаком, щотільки на провесні свого життя, коли настала для народу „Велика потреба" хватає за кріс, як і багато йому подібних. В рядах легендарних Усусусів пройшов всю заверуху наших Визвольних Змагань. Величні й радісні хвилі, дні слави й побіди, — то знову чорні й тяжкі хвилі воєнних невдач, тифи, чотирикутники смерти.

А коли „встоятись не було сили", він не кидає поля змагань за краще завтра свойого народу. Він бере в руки мистецьку кисту, мистецький пензель. Наділений Божою іскрою мистецького таланту узброюється на нову боротьбу, боротьбу за збереження світлих сторінок української історії, славної минувшини в серцях і душах прийдешніх поколінь.

Опинившись на гостинній американській землі, він, поруч виснажуючої щоденної праці на удержання родини, знаходить настільки вояцької твердости й витривалости, настільки гарту духа й завзяття, щоб творити мистецькі полотна, що на них зображує те, чим наповнене його серце та його чула мистецька душа. Він малює Україну в повному того слова значенні — як широка вона й багата; її життя, історію, релігію, звичаї, радість і турботу.

Він не шукає заспокоєння свого мистецького вияву в абстрактах. Він реаліст — дає те, чим наболіла його душа, за що він ніс на жертівник цілопалення все, включно з своїм життям від зарання своєї молодости. Записати історію України фарбою на мистецьких полотнах — це його ціль. В тому напрямку він неустанно працює. Його мистецька студія в Гемпстеді біля Ню Йорку повна проєктів, нових задумів, шкіців, композицій. Він, чи то в самостійних виставках, чи то в збірних, все творчий, все активний, а кожний його виступ має український характер напечатаний нестертим знам'ям українства.

В місяці травні від 3 до 31-го буде виставка його праць в публічній міській бібліотеці. Назва виставки: „Україна, — яку я пам'ятаю"... — це олійні картини мистця, що представляють характерні сцени нашого села в його чотирьох порах року.

Бажаним було б, щоб виставку оглянуло якнайбільше число наших громадян — а головно молодь, щоб бодай з картин пригадати собі, чи пізнати далеку Україну, і цим способом піддержати нашого мистця морально в його такій корисній і потрібній на мистецькому полі, народній праці.

М. Курчак

„ДО ПИТАННЯ ПРО УТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ"

У видавництві „Знання" в Києві вийшла книга доктора історичних наук К. Гуслистого, над якою він працював 30 років, під наголовком, поданим вгорі. Щоб відповідно оцінити ту тридцятирічну „препарацію" української історі, досить прочитати в „Літературній Україні" з 14-го квітня уривок з рецензії:

„Підкреслюючи, що українська народність виникла одночасно з російською та білоруською з єдиної східньослов'янської „колиски" — Київської Русі (це сталося десь у XIV-XV ст.), проф. Гуслистий викриває фальсифікаторські твердження буржуазних націоналістів, нібито російський і український народи різняться своїми етнічними ознаками, походженням, історією та культурою"...

Лудлов закінчив збірку на Український Католицький Університет

Згідно з рішенням представників церкви св. Петра і Павла, представників Українського Народного Союзу, та представників Провидіння в Лудлові й околиці переведено збірку на Український Католицький Університет в Римі. Збірку переводив Комітет в такому складі: о. Дереш — голова, п. В. Фріцик — скарбник і п. І. Чопик — секретар. Не зважаючи на невелику кількість громадян Лудлова й околиці збірка закінчилась успіхом. Успіх цей треба завдячувати не лише комітетові й тим жертводавцям, які гідно зрозуміли важливість справи для цілої української спільноти, доказуючи це своєю жертвенністю, але в першу чергу успіх цей треба завдячувати голові комітету о. Дерешові, що своєю невпинною працею і своїм впливом як духовний провідник громади Лудлова зумів увінчати цей проєкт великим успіхом.

З цієї нагоди діловий Комітет в Лудлові передає щиру подяку своєму провідникові о. Дерешові і всім жертводавцям, що їх імена подаємо нижче: Таня і Володимир Криволап жертвували 150. дол., а Неля і Богдан Лехман 45. дол. По 25. дол. зложили: Ярослава і о. Дереш, Розалія і Том Гнатів, Стефанія і Василь Фіцик, Ірена і Іван Чопик, Марія Джумиґа, Василь і Микола Гайовий, Віра і Іван Ганущак, Анна і Іван Глушевський, Анна і Михайло Кремінець, Анна і Матвій Лончина, Розалія і Йосиф Луківський, Марія і Осип Мадея, Теодозія і Михайло Максимів, Анна і Стефан Михайлишин, Анастазія і Григорій Мисишин, Катерина і Іван Набережний, та Стефанія і Михайло Жовтий. Богдан Глушівський дарував 20. дол. По 15. дол.: Дарія і Йосиф Барщ, Єва і Василь Гамеляк, Павло Лесишин, і Станіслава та Петро Хомин. По 10. дол.: Текля Бойко, Тереса і Андрій Дайняк, Катерина Мельник, Юлія і Петро Павлів, Ольга і Василь Соляцькі, Катерина і Дам'ян Харко, Марія і Павло Чорнобай, Анна Жовта, та Марія і Теодор Заячківський. Катерина Семкон зложила 5. дол. Цілу збірку в сумі 795. дол. переслано на адресу нашого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого в Римі.

І. Ч.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, балки, продаж домів і т. п.)	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відмовити чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 6-го ТРАВНЯ 1967 Р.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Збори за 1-ий квартал 234 Відд. Т-ва Запор. Січ у УНДомі, год. 7:30 веч. — І. Іваник, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8-ій веч. в УНДомі, 216-218 Grand St. Просяться присутні, кандидатів на членів. Управа просить вирівняти чл. вкладки до 25-го кожного місяця. Ю. Сокол, предс., М. Кіт, рекр. секр.

НЕДІЛЯ, 7-го ТРАВНЯ 1967 Р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39-ий Відд. о год. 3-ій по пол. в малій залі УНДому. Збирання чл. вкладок субота 6-го травня від год. 7-10 веч., неділя, 7-го травня від год. 12-3 по пол. Просяться чл. прибути на збори. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 5802. Нова небезпека!

Віддихаючи рівно, Тарзан, за допомогою постійних ударів рук, приплив до берега.

Він очікував вигуків вдячности від людей, що їх був врятував...

Та замість цього він стояв із виряченими очима проти холодної сталевої цівки проти себе скерованої смертоносної рушниці!